

## דיינע רעכט

אויב איר געהערט צו איינע פֿון די פֿינף נאציאָנעלע מינאָריטעטן - ייִדן, ראָמאַ, סאַמי, שוועדיש פֿיננס און טאָרנעדאַלערס - אַז איר האָט פֿאַרבעסערט רעכט אין אַ סך ערטער.

דין אויף נאציאָנעלע מינאָריטעטן און נאציאָנעלע שפּראַכן

לויט דעם דין אויף נאציאָנעלע מינאָריטעטן און נאציאָנעלע שפּראַכן, איר האָט די פֿאָלגנדיקע רעכט:

- אלע פּובלישע אָרגאַניזאַציעס האָבן אַ ספּעציעלע פֿאַראַנטוואָרלעכקייט צו באַשיצן און העכערן איר שפּראַך און קולטור.
- קינדער רעכט צו אַנטוויקלען זיין קולטור און שפּראַך זיינען פֿעסטיקט.
- איר האָט דעם רעכט צו באַקומען אינפֿאָרמאַציע פֿון עטלעכע שטאַט אַדמיניסטראַטיווע אויטאָריטעטן, אַזוי ווי די נאציאָנעלער באָרד פֿון געזונטערהייט און ווילשטאַנד, וועגן וואָס דעם דין הייסט פֿאַר אייך.
- פּובלישע אויטאָריטעטן האָבן אַ פֿאַרפֿליכטונג, מיט עטלעכע צושטאַנדן, צו איבערגעבן מיט אייך אין פֿיניש, מעאַנקיעלי און סאַמי - זע מער אין "רעכט צו נוצן אייער שפּראַך".
- עלטערע מענטשן וואָס לעבן אין אַן אַדמיניסטראַטיווע ערטער האָבן דעם רעכט צו באַקומען גאַנץ, אָדער אַ באַטייטיק טייל פֿון זיין עלטער אָפּהייטונג, פֿון סטאַף וואָס קענען רעדן פֿיניש, מעאַנקיעלי אָדער סאַמי. דאָס זעלבע צולייגט צו עלטערע מענטשן וואָס לעבן אַרויס פֿון די אַדמיניסטראַטיווע ערטער, אויב די מוניציפּאַליטעט האָט אַקסעס צו פּערזאָנעל וואָס קען רעדן פֿיניש, ייִדיש, מעאַנקיעלי, ראָמאַני אָדער סאַמי.
- די מוניציפּאַליטעטן דאַרפֿן, אין פֿראַמעוואָרק פֿון דעם עלטער אָפּהייטונג וואָס איז צוגעשטעלט אין מינאָריטעט שפּראַכן, נעמען אין חשבון די נויטיקייט צו פֿאַרהוילן זיין קולטורעלע אידענטיטעט.
- די מוניציפּאַליטעטן דאַרפֿן אַרבעטן צו פֿאַרזיכערן אַז זיי האָבן פֿאַראַן פּערזאָנעל מיט קענטשאַפֿט וועגן מינאָריטעט שפּראַכן אַוואָ אַז נויטיק אין עלטער אָפּהייטונג.
- געזונטערהייט אָפּהייטונג צושטעלער דאַרפֿן אַרבעטן צו פֿאַרזיכערן אַז מענטשן האָבן אַקסעס צו סטאַף מיט קענטשאַפֿט פֿון פֿיניש, מעאַנקיעלי און סאַמי ווען עס איז נויטיק פֿאַר צושטעלן אָפּהייטונג.
- די אַדמיניסטראַטיווע אויטאָריטעטן דאַרפֿן צושטעלן די נאציאָנעלע מינאָריטעטן די מעגלעכקייט צו האָבן אַן איינפֿלוס אין ענינים וואָס ווירקן אויף זיי, און אַזוי ווי מעגלעך, צו באַראַטן זיך מיט מיטגלידער פֿון די מינאָריטעטן אין די ענינים.
- די מעגלעכקייט פֿון קינדער און אַנדערע יונגע מענטשן צו האָבן אַן איינפֿלוס, און באַטיילן אין די דיסקוסיעס פֿון ענינים, דאַרפֿן זיין באַזונדער געהעכערט.